

117

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 5 stycznia 1950 r.

w sprawie wykonania niektórych przepisów prawa probierczego.

Na podstawie art. 3 ust. 3, art. 8 ust. 3, art. 10, 11 pkt 1, 2, 3, 4 i 6, art. 12 i 17 dekretu z dnia 11 kwietnia 1947 r. o prawie probierczym (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 149) zarządza się w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Handlu Zagranicznego, Zdrowia, Administracji Publicznej i Sprawiedliwości, co następuje:

§ 1. 1. Ilekroć w rozporządzeniu niniejszym jest mowa o prawie probierczym należy rozumieć dekret z dnia 11 kwietnia 1947 r. o prawie probierczym (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 149).

2. Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły oznaczają artykuły prawa probierczego.

3. Przez używane w rozporządzeniu niniejszym określenie „przedsiębiorstwo złotnicze“ należy rozumieć przedsiębiorstwa, trudniące się zawodowo wytwarzaniem, przeróbką, naprawianiem lub handlem przedmiotami z metali szlachetnych we wszelkiej postaci.

I. Postępowanie z przedmiotami, przeznaczonymi do obrotu.**Do art. 2.**

§ 2. 1. W obrocie mogą być tylko takie wyroby, materiały listkowe i nitkowe oraz półfabrykaty denty-styczne z metali szlachetnych, wytwarzane w kraju lub przywożone z zagranicy, które zostały uprzednio zbadane i ocechowane lub oznaczone przez urzędy probiercze.

2. Materiały listkowe i nitkowe powinny zawierać na plombach lub etykietach oznaczenie firmy wytwórcy i rzeczywistej zawartości metalu szlachetnego, dokonane przez wytwórcę.

Do art. 3 ust. 1 lit. a.

§ 3. 1. Przedmioty, wymienione w art. 3 ust. 1 lit. a) wytwarzane w kraju, powinny posiadać znak imienny wytwórcy. Przedmioty te wytwarzane w kraju lub przywożone z zagranicy mogą ponadto posiadać tylko oznaczenie zawartości metalu szlachetnego, wyrażone w częściach tysięcznych lub karatach (§ 26 ust. 6) wykonane przez wytwórcę.

2. Przedmioty, wymienione w ust. 1, mogą być zgłaszane do urzędu probierczego do zbadania i oznaczenia.

Do art. 3 ust. 1 lit. b—f.

§ 4. 1. Przedmioty, wymienione w art. 3 ust. 1 lit. b—f, z wyjątkiem monet, mogą być na żądanie posiadacza zbadane przez urząd probierczy i — jeżeli odpowiadają postanowieniom przepisów probierczych — ocechowane. Przedmioty takie, nie odpowiadające przepisom probierczym, mogą być oznaczone znakiem kontroli na dowód zwolnienia ich od obowiązku cechowania.

2. Jeżeli względy techniczne lub obawa uszkodzenia przedmiotu, wymienionego w ust. 1, nie pozwala na wybicie cechy lub znaku kontrolnego wybija się je na plom-

bie lub na dowód badania wydaje się świadectwo badania.

3. O zaliczeniu przedmiotów do jednej z kategorii, wymienionych w art. 3 ust. 1, orzekają urzędy probiercze.

Do art. 3 ust. 1 lit. g.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwa złotnicze obowiązane są prowadzić księgę napraw w celu ewidencji przyjętych do naprawy wyrobów nie opatrzonych polską cechą probierczą. Wzór księgi napraw i sposób jej prowadzenia ustala Dyrektor Głównego Urzędu Probierczego w drodze zarządzenia, ogłoszonego w Monitorze Polskim.

2. Wyroby, wymienione w ust. 1, powinny być w przedsiębiorstwie złotniczym oddzielone od wyrobów przeznaczonych na sprzedaż.

Do art. 3 ust. 2.

§ 6. 1. Przedmioty wymienione w art. 3 ust. 2 mogą być zgłaszane przez ich posiadaczy do urzędu probierczego do zbadania i ocechowania.

2. Na dowód badania narzędzi chirurgicznych lub wyrobów pokrytych emalią może być wydane świadectwo badania.

II. Warunki, jakim powinny odpowiadać przedmioty wywożone za granicę.

Do art. 3 ust. 3.

§ 7. Przedmioty zawierające metale szlachetne, wywożone za granicę w celach handlowych, muszą posiadać znak imienny wytwórcy. Przedmioty te mogą być dowolnej próby i wolne są od przepisanych oznaczeń oraz od obowiązku ocechowania przez urząd probierczy, lecz muszą posiadać znak imienny wytwórcy. Przedmioty te nie mogą być wprowadzone do obrotu w granicach Państwa, o ile nie zostaną ocechowane lub oznaczone w myśl przepisów prawa probierczego.

III. Zawartość metali szlachetnych w przedmiotach.

Do art. 5.

§ 8. 1. Zawartość metali szlachetnych w przedmiotach, przewyższająca najniższą próbę, ustaloną w art. 5 prawa probierczego dla danej kategorii przedmiotu, może być dowolna.

2. Przedmioty, składające się z części połączonych lutem, powinny odpowiadać w ogólnej swej masie przepisanej próbie z uwzględnieniem dopuszczalnego uchybienia dla danej kategorii przedmiotów.

IV. Rejestracja przedsiębiorstw złotniczych.

Do art. 8 ust. 1.

§ 9. 1. Przedsiębiorstwa złotnicze przed rozpoczęciem czynności powinny złożyć w urzędzie probierczym, właściwym według miejsca ich prowadzenia, deklarację rejestracyjną odpowiednią do ich charakteru według wzorów, ustalonych przez Główny Urząd Probierczy, z dołączeniem karty rzemieślniczej lub zezwolenia na prawo prowadzenia handlu albo zaświadczenia właściwej władzy o wniesieniu podania o zezwolenie.

2. Państwowe przedsiębiorstwa złotnicze składają tylko deklarację rejestracyjną.

3. Na podstawie złożonej deklaracji rejestracyjnej okręgowe urzędy probiercze wydają przedsiębiorstwom złotniczym świadectwo złotnicze.

Do art. 8 ust. 2.

§ 10. 1. Zwinięcie przedsiębiorstwa złotniczego należy zgłosić w urzędzie probierczym, który wydał świadectwo złotnicze, w terminie do dni 14 od dnia zwinięcia przedsiębiorstwa z równoczesnym zwrotem świadectwa złotniczego.

2. Zmiany danych, zawartych w deklaracji rejestracyjnej, powinny być zgłaszane urzędowi probierczemu w terminie do dni 14.

Do art. 8 ust. 3.

§ 11. Obowiązani są do rejestracji prowadzący przedsiębiorstwa:

- 1) jubilerzy,
- 2) złotnicy,
- 3) srebrnicy,
- 4) wytapiacze metali szlachetnych (rafinerzy),
- 5) producenci półfabrykatów z metali szlachetnych,
- 6) lekarze dentyści, którzy prowadzą pracownie techniczno-dentystyczne, technicy dentystyczni i uprawnieni technicy dentystyczni,
- 7) wytwórcy materiałów listkowych i nitkowych z metali szlachetnych,
- 8) grawerzy,
- 9) zegarmistrze,
- 10) handlujący metalami szlachetnymi we wszelkiej postaci,
- 11) antykwaryaty, lombardy, sale licytacyjne i sklepy komisowe, o ile prowadzą handel przedmiotami z metali szlachetnych.

V. Opłaty probiercze.

Do art. 10.

§ 12. Opłaty za czynności probiercze pobiera się z góry.

VI. Organizacja władz probierczych i zakres ich działania.

Do art. 11 pkt 1.

§ 13. 1. Władzami probierczymi są:

- 1) Główny Urząd Probierczy, podległy Ministrowi Handlu Wewnętrznego,
- 2) okręgowe urzędy probiercze, podległe Głównemu Urzędowi Probierczemu.

2. Wewnętrzną organizację Głównego Urzędu Probierczego i okręgowych urzędów probierczych określi statut, ustalony przez Ministra Handlu Wewnętrznego, w drodze zarządzenia, wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu i ogłoszonego w Monitorze Polskim.

§ 14. Do zakresu działania Głównego Urzędu Probierczego należą:

- 1) sprawy organizacji okręgowych urzędów probierczych, ogólne kierownictwo i nadzór nad ich działalnością,
- 2) opracowywanie projektów ustaw, rozporządzeń i instrukcji, dotyczących probiernictwa i nadzoru nad przemysłem złotniczym w zakresie prawa probierczego,

- 3) orzecznictwo administracyjne w toku instancji w sprawach probierczych,
- 4) ogólny nadzór nad wykonywaniem przepisów prawa probierczego,
- 5) współdziałanie w sprawach organizacji przemysłu złotniczego oraz w zakresie techniki wytwórczości przedmiotów z metali szlachetnych,
- 6) zaspokajanie teoretycznych i praktycznych potrzeb instytucji naukowych, przedsiębiorstw przemysłowych, medycyny i dentystyki oraz planowanie i organizowanie zaopatrywania ich w niezbędne metale szlachetne i wyroby z tych metali,
- 7) opracowywanie metod badania probierczego stopów metali szlachetnych i wyrobów z tych metali,
- 8) prace naukowo-badawcze z dziedziny metalurgii i technologii metali szlachetnych i w związku z tym opracowanie warunków właściwego topienia oraz rafinowania stopów metali szlachetnych, ich obróbki oraz stosowania domieszek,
- 9) opracowanie metod badania kamieni szlachetnych i półszlachetnych w urzędach probierczych,
- 10) popieranie szkolnictwa zawodowego w zakresie złotnictwa i zegarmistrzostwa,
- 11) popieranie wydawnictw i prasy z dziedziny metali szlachetnych i wytwórczości złotniczej,
- 12) nawiązanie kontaktu z zagranicznymi instytucjami probierczymi.

§ 15. Do zakresu działania okręgowych urzędów probierczych należy:

- 1) badanie i cechowanie lub oznaczanie przedmiotów zawierających metale szlachetne oraz topienie i rafinowanie stopów metali szlachetnych,
- 2) wymierzanie i pobieranie opłat probierczych,
- 3) kontrola i nadzór przedsiębiorstw złotniczych w zakresie przepisów prawa probierczego,
- 4) ekspertyza monet i innych przedmiotów z metali szlachetnych,
- 5) występowanie w sprawach o wykroczenia przeciwko przepisom prawa probierczego,
- 6) opracowywanie teoretyczne szczególnych spostrzeżeń przy badaniu właściwości stopów metali szlachetnych oraz kamieni szlachetnych i półszlachetnych, mających doniosłe znaczenie dla probiernictwa lub przemysłu złotniczego i przedkładanie ich Głównemu Urzędowi Probierzczemu,
- 7) rejestracja przedsiębiorstw złotniczych,
- 8) orzecznictwo w sprawach probierczych, nie zastrzeżonych właściwości Głównego Urzędu Probierczego,
- 9) inne czynności zlecone przez Główny Urząd Probierczy w ramach prawa probierczego.

§ 16. Powołuje się Okręgowe Urzędy Probiercze w: Gdańsku, Krakowie, Poznaniu i Warszawie.

§ 17. Terytorialny zakres działania:

- 1) Okręgowego Urzędu Probierczego w Gdańsku obejmuje województwa: gdańskie, olsztyńskie, pomorskie i szczecińskie,
- 2) Okręgowego Urzędu Probierczego w Krakowie obejmuje województwa: krakowskie, rzeszowskie, śląskie oraz powiaty: częstochowski, jędrzejowski, pińczowski i sandomierski województwa kieleckiego,
- 3) Okręgowego Urzędu Probierczego w Poznaniu obejmuje województwa: poznańskie i wrocławskie,
- 4) Okręgowego Urzędu Probierczego w Warszawie obejmuje: m. st. Warszawę i m. Łódź, województwa: białostockie, lubelskie, łódzkie i warszawskie oraz województwo kieleckie z wyjątkiem powiatów: częstochowskiego, jędrzejowskiego, pińczowskiego i sandomierskiego.

VII. Postępowanie przed władzami probierczymi.

Do art. 11 pkt 1.

§ 18. 1. Wyroby, materiały listkowe i nitkowe oraz półfabrykaty dentystyczne wytworzone w kraju zgłasza wytwórca do właściwego urzędu probierczego. Jednakże Główny Urząd Probierczy może zezwolić na zgłaszanie tych przedmiotów do innego urzędu probierczego.

2. Wyroby zgłaszane w myśl ust. 1 powinny być dostarczone urzędowi probierczym ze wszystkimi ich częściami, zmontowane i obrobione i w takim stanie, ażeby wybite na nich cechy lub znaki nie mogły ulec uszkodzeniu przy wykończeniu wyrobów.

3. Mogą być zgłaszane wyroby dęte lub wykonane w połączeniu z różnymi metalami szlachetnymi albo złożone z części, odpowiadających różnym próbom.

4. Zgłoszenia dokonuje się na odpowiednich formularzach według wzoru ustalonego dla danej czynności, oddzielnie na każdy rodzaj metalu z podaniem ciężaru, ilości sztuk i próby oraz podziału na stopy. Urząd probierczy na podstawie zgłoszenia wydaje zgłaszającemu pokwitowanie, zawierające wymienienie rodzaju i masy zgłoszonych przedmiotów oraz wysokości należnych opłat probierczych. Pokwitowanie służy zgłaszającemu jako potwierdzenie uiszczenia należnych opłat i dostarczenia urzędowi probierzczemu zgłoszonych przedmiotów. Przy zwrocie przedmiotów zgłaszającemu urząd probierczy na pokwitowaniu potwierdza dokonanie zwrotu zgłoszonych do badania przedmiotów według ustalonego wzoru.

5. Posiadacze przedmiotów z metali szlachetnych, nie będący wytwórcami lub handlującymi, mogą zgłaszać do urzędu probierczego posiadane przez nich przedmioty używane do badania. Wybite na tych przedmiotach oznaczenia zawartości metalu szlachetnego, niezgodne z wynikami badania, podlegają skasowaniu. Przedmioty te zwracane są posiadaczom bez zastosowania przepisu § 19 ust. 4.

6. Czynności probiercze nad zgłoszonymi przedmiotami i ich zwrot zgłaszającym powinny być dokonane w dniu zgłoszenia przedmiotów. Tylko w wyjątkowych

przypadkach czynności te mogą być odroczone do dnia następnego po zgłoszeniu.

VIII. Postępowanie z przedmiotami z metali szlachetnych, nie czyniącymi zadość najniższej próbie przepisanej.

Do art. 11 pkt 2.

§ 19. 1. Jeżeli wynik badania przedmiotu, wytworzonego w kraju, zgłoszonego do badania, o cechowania lub oznaczenia, nie czyni zadość najniższej próbie przepisanej, zgłaszającemu służy prawo w ciągu 3 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o wyniku badania zwrócenia się do urzędu probierczego, który dokonał badania, o dokonanie badania kontrolnego (kontrpróby).

2. Badanie kontrolne wykonuje Główny Urząd Probierczy lub wyznaczony przez niego okręgowy urząd probierczy, do którego kieruje się badany przedmiot wraz z dotyczącymi aktami.

3. Wynik badania kontrolnego jest ostateczny. Koszt badania kontrolnego, jeżeli ono potwierdziło wynik pierwszego badania, ponosi zgłaszający.

4. Przedmioty z metali szlachetnych, wytworzone w kraju, nie czyniące zadość najniższej próbie przepisanej, zwracane są zgłaszającemu w stanie połamanym lub w inny sposób uszkodzonym, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w § 18 ust. 5, § 22 ust. 2 i § 29 ust. 2.

IX. Postępowanie z przedmiotami przywożonymi z zagranicy.

Do art. 11 pkt 2.

§ 20. 1. Półfabrykaty dentystyczne oraz wyroby w stanie gotowym do użytku, z metali szlachetnych, przywożone z zagranicy w obrocie handlowym, powinny być przekazane urzędowi probierczym do badania, o cechowania lub oznaczenia.

2. Sposób postępowania z zagranicznymi przesyłkami pocztowymi, zawierającymi przedmioty z metali szlachetnych, reguluje instrukcja pocztowo-celna (art. 82 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610).

3. Przedmioty, przywiezione z zagranicy, o ile nie będą odpowiadały najniższej próbie przepisanej dla danej kategorii wyrobów, powinny być przez urzędy probiercze przekazane właściwemu urzędowi pocztowo-celnym do odesłania ich z powrotem za granicę lub za zgodą adresata wydane mu w stanie połamanym.

4. Przedmioty przywiezione z zagranicy po stwierdzeniu przez urząd probierczy, iż odpowiadają przepisom art. 3 prawa probierczego, wydaje się adresatom zgodnie z tymi przepisami, w sposób określony instrukcją pocztowo-celną.

X. Postępowanie z przedmiotami przeznaczonymi do wywozu za granicę.

Do art. 11 pkt 2.

§ 21. 1. Wysyłka za granicę wyrobów platynowych i złotych w stanie gotowym do użytku jest dozwolona na podstawie zezwolenia wydawanego przez Ministra Handlu Zagranicznego, niezależnie od zezwolenia Komisji Dewizowej, zgodnie z przepisami dekretu z 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584).

2. Wysyłka za granicę wyrobów srebrnych, gotowych do użytku, jest dozwolona na zasadach ogólnych.

3. Za wysyłane przedmioty z metali szlachetnych wywożący powinien otrzymać od odbiorcy zagranicznego należność złotem w postaci surowej lub półfabrykatów albo w walucie zagranicznej w relacji, określonej przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego i Ministrem Handlu Zagranicznego.

4. Przedmioty z metali szlachetnych, wysyłane za granicę, powinny być przed wysyłką dostarczone urzędowi probierczemu przez urząd pocztowo-celny z odpisem deklaracji celnej oraz faktury, a przy wysyłce wyrobów ze złota i platyny z odpisem zezwolenia Komisji Dewizowej, w celu zaewidencjonowania ich i zaopatrzenia opakowania przesyłki pieczęcią urzędu probierczego.

5. Urząd probierczy obowiązany jest zbadać metodą przybliżoną, czy wysyłane wyroby odpowiadają próbie, podanej w fakturze.

6. Minister Skarbu w drodze zarządzenia wydanego w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego i Ministrem Handlu Zagranicznego ustali warunki otrzymania przez wywoźącego należności za wywieziony towar.

XI. Postępowanie z przedmiotami przeznaczonymi do sprzedaży w drodze licytacji przez urzędy i władze państwowe oraz instytucje publiczne i prywatne.

Do art. 11 pkt 2.

§ 22. 1. Przedmioty nie cechowane polską cechą probierczą, a podlegające o cechowaniu w myśl przepisów prawa probierczego, oraz materiały listkowe i nitkowe, nie posiadające oznaczeń, przeznaczone na sprzedaż przez licytację powinny być przedłożone przez władze, urzędy i instytucje właściwemu urzędowi probierczemu do o cechowania lub oznaczenia.

2. Wyroby te powinny być o cechowane lub oznaczone, choćby nie posiadały znaku imiennego wytwórcy. Wyroby, nie odpowiadające najniższej próbie przepisanej art. 5 prawa probierczego, zwracane są przez urzędy probiercze ze wskazaniem, iż nie odpowiadają najniższej próbie przepisanej dla danej kategorii wyrobów i z poleceniem po dokonaniu sprzedaży licytacyjnej wydania ich nabywcy w stanie połamanym, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 3 prawa probierczego.

XII. Metody badania przedmiotów z metali szlachetnych.

Do art. 11 pkt 3.

§ 23. 1. Badania stopów metali szlachetnych należy dokonywać jedną z trzech metod: przybliżoną, probierczą lub analityczną.

2. Metoda przybliżona polega na badaniu stopów metali szlachetnych na kamieniu probierczym.

3. Metoda probiercza polega na badaniu stopów metali szlachetnych drogą ogniową po odpowiednim przygotowaniu materiału do badania.

4. Metoda analityczna polega na badaniu stopów metali szlachetnych w drodze chemiczno-analitycznej.

5. Za uszkodzenie przedmiotu, niezbędne skutkiem pobrania materiału do badania, urzędy probiercze nie ponoszą odpowiedzialności.

6. Instrukcję szczegółową w sprawie techniki stosowania metod badania stopów metali szlachetnych wyda Główny Urząd Probierczy.

XIII. Państwowe cechy probiercze i sposób cechowania przedmiotów z metali szlachetnych.

Do art. 11 pkt 3.

§ 24. 1. Każdy przedmiot z metali szlachetnych, badany przez urząd probierczy, o ile odpowiada przepisom probierczym, powinien być zaopatrzony w znak, zwany cechą probierczą.

2. Cecha probiercza stwierdza, że przedmiot był badany w urzędzie probierczym i zawiera wymaganą przez prawo probiercze zawartość metalu szlachetnego.

3. Cecha probiercza składa się z dwóch części: zasadniczej i dodatkowej.

4. Cecha probiercza zasadnicza wybijana jest na głównych częściach przedmiotów i jest samoistna; cecha dodatkowa wybijana jest na drugorzędnych częściach przedmiotu lub obok cechy zasadniczej i nie jest samoistna.

5. Specjalne stemple stalowe z wykonanymi na nich wizerunkami cech probierczych stanowią znaczniki probiercze, za pomocą których cechuje się przedmioty z metali szlachetnych.

6. Znaczniki probiercze wykonuje jedynie Mennica Państwowa.

7. Posługiwanie się znacznikami probierczymi lub ich odbitkami poza urzędami probierczymi inaczej niż w drodze urzędowej jest wzbronione.

8. Instrukcję o zaopatrywaniu urzędów probierczych w znaczniki probiercze, przechowywaniu ich w tych urzędach, postępowaniu z nimi w czasie urzędowania oraz o szczegółowym sposobie cechowania przedmiotów z metali szlachetnych wyda Główny Urząd Probierczy.

9. Ustala się następujące cechy probiercze:

A. Do cechowania krajowych wyrobów platynowych:

Typ 1. Wizerunek cechy wyobraża głowę konia, zwróconą w lewo, w obramowaniu odwróconego prawidłowego pięciokąta o boku — 1,1 mm. Z lewej strony głowy znajduje się litera urzędu, u dołu zaś — symbol platyny Pt.

Typ 2. Godło. Wizerunek cechy wyobraża głowę konia, identyczną jak w typie 1, w obramowaniu trójkąta ze ściętymi wierzchołkami o wymiarach boku — 1,25 mm i kątach ściętych do długości boku — 0,7 mm.

B. Do cechowania krajowych wyrobów złotych:

Typy 3 — 5. Wizerunek cechy wyobraża głowę rycerza z twarzą, zwróconą w lewo, w obramowaniu

wyłużonego sześciokąta o stosunku boków — 0,65:1 mm. Z prawej strony głowy znajduje się litera urzędu, z lewej zaś — cyfra 1, 2 lub 3, odpowiadająca kolejno trzem próbom, ustalonym w prawie probierczym dla wyrobów złotych.

Typ 6. Godło. Wizerunek cechy wyobraża głowę rycerza z twarzą zwróconą w lewo i identyczną jak w typie 3, w obramowaniu prawidłowego sześciokąta z zaokrąglonymi wierzchołkami o wymiarach boku — 0,6 mm.

C. Do cechowania krajowych wyrobów srebrnych:

Typy 7 — 9. Wizerunek cechy wyobraża głowę kobiety, z twarzą zwróconą w prawo, w obramowaniu poziomej elipsy o wymiarach osi wielkiej — 2 mm i małej — 1,25 mm. Z lewej strony głowy znajduje się litera urzędu, z prawej zaś — cyfra 1, 2 lub 3, odpowiadająca kolejno trzem próbom, ustalonym w prawie probierczym dla wyrobów srebrnych.

Typ 10. Godło. Wizerunek cechy wyobraża głowę kobiety, z twarzą zwróconą w prawo i identyczną jak w typie 7, w obramowaniu okręgu koła o średnicy — 1,25 mm.

D. Do cechowania wyrobów przywożonych z zagranicy:

Typ 11. Platynowych: stosuje się cechę typu 1 z dodatkiem litery „Z” z prawej strony głowy konia.

Typ 12. Złotych: stosuje się cechę typu 3 ze zmianą cyfry 1 na literę „Z”.

Typ 13. Srebrnych: stosuje się cechę typu 7 ze zmianą cyfry 1 na literę „Z”.

E. Do cechowania półfabrykatów z wyjątkiem przeznaczonych do celów dentystycznych:

Typ 14. Platynowych: wizerunek cechy wyobraża godło Państwa w obramowaniu rozety, złożonej z 4-ech nierównych łuków, o wymiarach: średnicy poziomej rozety — 5 mm a średnicy pionowej 3,5 mm. Z lewej strony godła znajduje się litera urzędu, a z prawej — symbol platyny Pt.

Typ 15. Złotych: cecha typu 14 ze zmianą symbolu platyny Pt na symbol złota Au.

Typ 16. Srebrnych: cecha typu 14 ze zmianą symbolu platyny Pt na symbol srebra Ag.

F. Do cechowania półfabrykatów, przeznaczonych do celów dentystycznych.

Typ 17. Platynowych: wizerunek cechy wyobraża czaszę z wężem w obramowaniu rozety z 4 prawidłowych łuków o wymiarze średnicy rozety — 2 mm. Z lewej strony czaszy znajduje się litera urzędu, z prawej — symbol platyny Pt, a pod czaszą oznaczenie próby 0,950.

Typ 18. Złotych: cecha typu 17 ze zmianą symbolu platyny Pt na symbol złota Au i oznaczenie próby dla złota barwnego 0,916.

Typ 19. Lutów złotych: cecha typu 18 ze zmianą oznaczenia próby złota barwnego 0,916 na oznaczenie próby złota białego i lutów 0,833.

G. Do cechowania przedmiotów, przeznaczonych do sprzedaży w drodze licytacji przez urzędy i władze państwowe oraz instytucje publiczne i prywatne.

Typ 20. Wizerunek cechy wyobraża głowę sowy w obramowaniu doniczki, pokrytej na wierzchu łukiem

o wymiarach wysokości doniczki do szczytu łuku oraz rozpiętości kończyn łuku — 1,25 mm.

H. Do oznaczania przedmiotów, nie podlegających cechowaniu lecz kontrolowanych przez urząd probierczy.

Typ 21. Platynowych: wizerunek cechy wyobraża głowę orła w obramowaniu tarczy o wymiarach wysokości tarczy — 1,25 mm i rozpiętości kończyn górnych — 1,5 mm. Z lewej strony znajduje się litera urzędu, z prawej — symbol platyny Pt.

Typ 22. Złotych: cecha typu 21 ze zmianą symbolu platyny Pt na symbol złota Au.

Typ 23. Srebrnych: cecha typu 21 ze zmianą symbolu platyny Pt na symbol srebra Ag.

I. Do oznaczenia ciężaru wyrobów złotych.

Typy 24 — 38. Wizerunek cechy wyobraża głowę rycerza, zwróconą w lewo, identyczną jak w typie 3 z cyframi na hełmie kolejno 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 20, 30, 40, 50 i 100, w obramowaniu prawidłowego pięciokąta o wymiarach boku dla cyfr 1 — 9 = 0,75 mm, a dla cyfr 10 — 100 = 0,9 mm.

K. Do cechowania wyrobów platynowych, przewidzianych w art. 15 prawa probierczego (cecha przechodnia).

Typ 39. Wizerunek cechy wyobraża głowę wyżła w obramowaniu poziomej beczki o wymiarze rozpiętości między dnami = 2 mm, a szczytami wypukłości = 1,25 mm. Z lewej strony głowy znajduje się litera urzędu, a z prawej symbol platyny Pt.

L. Do cechowania wyrobów złotych, przewidzianych w art. 15 prawa probierczego (cecha przechodnia).

Typ 40. Wizerunek cechy wyobraża bociana w obramowaniu prawidłowego romba z zaokrąglonymi narożnikami o wymiarze boku = 0,8 mm. Z lewej strony bociana znajduje się litera urzędu, a z prawej — symbol złota Au.

M. Do cechowania metali listkowych i nitkowych.

Typ 41. Cecha typu 14 ze zmianą wymiarów obramowania dla średnicy podłużnej na 12 mm, a dla pionowej na 7 mm.

N. Do oznaczania metali nieszlachetnych, połączonych z metalami szlachetnymi.

Typ 42. Służy skrót słowa metal — „met“ w obramowaniu pasa z zaokrąglonymi końcami o wymiarze długości pasa = 2 mm, a szerokości = 1,25 mm.

10. Cechy typów 11 — 13, 17 — 19 oraz 21 — 23 posiadają wizerunek liniowy, natomiast pozostałe cechy — wizerunek wypukły.

11. Cechy typów 1, 3 — 5, 7 — 9, 11 — 19, 21 — 23, 39 — 41 są cechami zasadniczymi, a typów 2, 6, 10, 20, 24 — 38 i 42 są cechami dodatkowymi.

12. Wzory państwowych cech probierczych podane są w załączniku.

13. Państwowe cechy probiercze wszystkich urzędów probierczych mają ten sam wizerunek i wymiar, a różnią się tylko posiadaniem znaku urzędu probier-

czego w postaci początkowej litery nazwy miejsca siedziby danego urzędu.

XIV. Nadzór probierczy nad przemysłem złotniczym.

Do art. 11 pkt 1.

§ 25. 1. Wyroby platynowe, złote, srebrne, znajdujące się u wytwórców lub handlujących i przeznaczone na złom, o ile nie posiadają obowiązujących cech probierczych, powinny być zupełnie zniekształcone lub połamane w ten sposób, aby nie było można im nadać przez naprawę pierwotnego kształtu.

2. Przedsiębiorstwa złotnicze obowiązane są wywiesić w zajmowanym przez przedsiębiorstwo lokalu w miejscu widocznym:

- 1) świadectwo złotnicze,
- 2) wizerunek państwowych cech probierczych,
- 3) brzmienie przepisu ust. 3.

3. Przedsiębiorstwo złotnicze obowiązane jest wydać nabywcy na jego żądanie podpisany przez właściciela lub jego zastępcę rachunek ze wskazaniem w nim:

- 1) firmy przedsiębiorstwa,
- 2) nazwy i rodzaju przedmiotu sprzedanego,
- 3) ciężaru przedmiotu oraz jego próby,
- 4) znaku imiennego, jaki został wybity na wyrobie krajowym.

4. Urzędowi probierczym służy prawo dokonywania rewizji probierczych w zakładach wytwórczych i handlujących przedmiotami z metali szlachetnych oraz wyrobami, zawierającymi domieszki z metali szlachetnych.

5. Rewizji probierczej można dokonać tylko w obecności właściciela zakładu lub jego zastępcy.

XV. Warunki wytwarzania przedmiotów z metali szlachetnych.

Do art. 11 pkt 4.

§ 26. 1. Wszystkie części składowe wyrobów z metali szlachetnych powinny czynić zadość próbom przepisany.

2. Użycie przez przedsiębiorstwa złotnicze przy wytwarzaniu części składowych danego wyrobu metali nieszlachetnych dozwolone jest tylko w przypadku, gdy względy techniczne tego wymagają. Na użycie tych metali konieczne jest uprzednie zezwolenie urzędu probierczego. Odwołanie od decyzji urzędu probierczego w tych sprawach rozpatruje Główny Urząd Probierczy, którego decyzja jest ostateczna.

3. Na każdym wykonanym wyrobie i półfabrykacie z metali szlachetnych wytwórca obowiązany jest wybić wyraźnie swój znak imienny (pierwsze litery imienia i nazwiska lub znak firmowy). Znaki te muszą całkowicie odróżniać się od cech i znaków probierczych oraz od znaków imiennych innych wytwórców, wykonujących przemysł złotniczy w okręgu probierczym właściwym dla zgłaszającego.

4. Znak imienny przed wprowadzeniem do użytku musi być zgłoszony urzędowi probierczemu do zatwierdzenia i zarejestrowania.

5. Za zezwoleniem Głównego Urzędu Probierczego na pewnych kategoriach wyrobów z metali szlachetnych poza znakiem imiennym może być wykonane przez wytwórców oznaczenie próby przepisanej w częściach tysięcznych lub karatach, zgodnie z zawartością metalu szlachetnego w wyrobie.

6. Karat jest to miano liczby odcieranej, wielkość której określa się stosunkiem 1 : 24 (1k = 0,04166).

7. Zgłaszane do urzędu probierczego przedmioty z metali szlachetnych mogą być w stanie zupełnie wykończonym lub niewykończonym.

8. Jako domieszki w stopach metali szlachetnych mogą być używane wszystkie metale szlachetne, a z metali nieszlachetnych w stopach:

- 1) platynowych — miedź i nikiel,
- 2) złotych — miedź, nikiel, kadm i cynk.
- 3) srebrnych — miedź.

9. Półfabrykaty z metali szlachetnych, przeznaczone dla celów dentystycznych mogą zawierać:

- 1) złoto barwne próby 0,916 z dodatkiem srebra i miedzi,
- 2) złoto barwne próby 0,916 z dodatkiem 0,050 platyny oraz miedzi i srebra,
- 3) złoto białe próby 0,833, palladu 0,143 oraz srebra 0,024,
- 4) złoto białe próby 0,833 i palladu 0,167,
- 5) złoto barwne próby 0,833 z dodatkiem srebra, miedzi, cynku, kadmu i palladu wyłącznie dla lutów,
- 6) folia platynowa i złoto-platynowa powinna być próby nie niższej od 0,950,
- 7) amalgamaty dentystyczne powinny być przygotowane z czystego chemicznie srebra.

XVI. Koszty przesyłki przedmiotów spoza siedziby urzędu probierczego.

Do art. 11 pkt 6.

§ 27. Koszty zwrotnej przesyłki przedmiotów, zgłoszonych do urzędów probierczych przez zakłady, znajdujące się poza siedzibą urzędów, ponoszą urzędy probiercze.

XVII. Przedmioty z metali nieszlachetnych.

Do art. 12 ust. 1.

§ 28. 1. Wyróbów z metali nieszlachetnych, posiadających powłokę z metali szlachetnych lub zawierających domieszki z metali szlachetnych oraz naśladowujących z wyglądu metale szlachetne, nie wolno oznaczać słowami: platyna, złoto, srebro lub skrótami tych wyrazów albo równoznacznymi określeń, mogących wprowadzić w błąd kupującego, np. złoto amerykańskie, złoto double, srebro chińskie itp.

2. Zabronione jest umieszczanie na tych przedmiotach znaków podobnych pod jakimkolwiek względem do oznaczeń próby lub cech i znaków, wybijanych przez władze probiercze, jak również używanie tak oznaczonych przedmiotów w obrocie publicznym.

3. Dozwolone jest oznaczenie na tych przedmiotach nazwy określającej w całości lub w skrócie metal, z jakiego przedmiot został wykonany, np. double, pak-fong, alpaka, kompozycja, imitacja itp.

XVIII. Postępowanie na terenach, nie objętych dotychczas nadzorem probierczym.

Do art. 15.

§ 29. 1. Do czasu zorganizowania i uruchomienia okręgowych urzędów probierczych na terenach, na których nie obowiązywał dotychczas przymus cechowania przez władze probiercze przedmiotów z metali szlachetnych, przedsiębiorstwa złotnicze oraz instytucje

publiczne i prywatne mogą zgłaszać te przedmioty do badania i cechowania lub oznaczania do najbliższych urzędów probierczych.

2. Oznaczenie zawartości metali szlachetnych na przedmiotach zgłoszonych z terenów wymienionych w ust. 1, platynowych próby poniżej 850/1000, złotych próby poniżej 333/1000 i srebrnych próby poniżej 800/1000, z wyjątkiem przewidzianych w art. 3 ust. 1 lit. b — d prawa probierczego, powinno być kasowane i wybite oznaczenie „metal“ lub „met.“ Wyroby te zwracane są zgłaszającemu bez zastosowania przepisów § 19 ust. 4.

3. Wyroby, wymienione w ust. 2 znajdujące się w przedsiębiorstwach złotniczych, położonych na terenach wymienionych w ust. 1 i nie zgłoszone do badania w urzędzie probierczym w terminie przewidzianym w art. 15 prawa probierczego, powinny być w tym terminie oznaczone słowem „metal“ lub „met.“ albo w sposób wymieniony w § 28 ust. 3 z równoczesnym skasowaniem oznaczenia zawartości w nich metalu szlachetnego.

XIX. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 30. Przedsiębiorstwa złotnicze, zarejestrowane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, powinny w terminie 3 miesięcy od tego dnia dokonać ponownej rejestracji w myśl przepisu § 9.

§ 31. 1. Termin uruchomienia Głównego Urzędu Probierczego określi w drodze zarządzenia Minister Handlu Wewnętrznego.

2. Do czasu zorganizowania Głównego Urzędu Probierczego badania kontrolne, przewidziane w § 19 ust. 2, dokonuje okręgowy urząd probierczy, wyznaczony przez Ministra Handlu Wewnętrznego.

§ 32. Minister Handlu Wewnętrznego w drodze zarządzenia ogłoszonego w Monitorze Polskim ustali datę rozpoczęcia działalności Okręgowych Urzędów Probierczych w Gdańsku i Poznaniu. Do tego terminu dla przedsiębiorstw złotniczych i instytucji położonych w okręgach tych urzędów probierczych właściwy jest Okręgowy Urząd Probierczy w Warszawie.

§ 33. Do czasu sporządzenia znaczników probierczych według wzorów, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, urzędy probiercze mogą używać znaczników dotychczasowych. Termin ustalający używanie znaczników według wzorów ustalonych w niniejszym rozporządzeniu określi Minister Handlu Wewnętrznego w drodze zarządzenia.

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

Minister Handlu Zagranicznego: *w z. C. Bajera*

Minister Zdrowia: *T. Michejda*

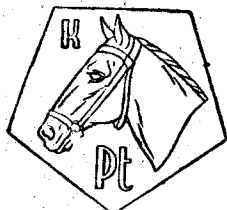
Minister Administracji Publicznej: *Wł. Wołski*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*

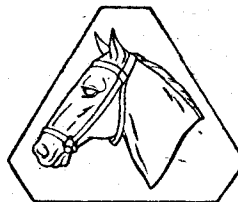
Załącznik do § 24 ust. 9 rozporządzenia
Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia
5 stycznia 1950 r. (poz. 117).

WZORY PAŃSTWOWYCH CECH PROBIERCZYCH.

A. Platynowe.

0,950 próby

godło

B. Złote.

0,960 próby

0,750 próby

0,583 próby

godło

C. Srebrne.

0,940 próby

0,875 próby

0,800 próby

godło

D. Wyroby przywożone z zagranicy.

Platynowe

Złote

Srebrne

E. Półfabrykaty nie przeznaczone dla celów dentystycznych.

Platynowe

Złote

Srebrne

F. Półfabrykaty dentystyczne.

Platynowe

Złote

Luty złote

G. Lombardowe.

H. Podlegające kontroli.

Platynowe

Złote

Srebrne

J. Do oznaczania ciężaru wyrobów złotych.

K. Przechodnia (art. 15 dekretu o prawie probierczym).

Platynowe

L. Przechodnia (art. 15 dekretu o prawie probierczym).

Złote

M. Do cechowania metali listkowych i nitkowych

Platynowe

Złote

Srebrne

N. Do oznaczania metali nieszlachetnych, połączonych z metalami szlachetnymi.

